

ПРОТОКОЛ

София, 09.06.2020 г.

от Обществено обсъждане

на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“

Днес, 09.06.2020 г. от 11:00 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов – началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол № 118/05.06.2020 г., т. 2, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти и организации на потребители.

Проектът на решение е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Петя Андонова, Радостина Методиева, Радослав Райков и Силвия Петрова.

На основание чл. 6а, ал.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, както и решение на КЕВР по Протокол № 78 от 10.04.2020 г., т. 1, Комисията за енергийно и водно регулиране ограничава движението на хора и социалните контакти в сградата на регулатора и приоритетно въвежда дистанционно предоставяне на административни услуги и консултации за гражданите.

Предвид това, Комисията за енергийно и водно регулиране е поканила заинтересованите страни по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката за дистанционно участие в общественото обсъждане **чрез писмени въпроси и изказвания** (изпращани на имейл на служител на Комисията до 16.00 часа на 08.06.2020г.) и **чрез програмата за съобщения Skype**, за което е необходимо да се заяви участие в срок до 16:00 часа на 08.06.2020 г.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-20/05.06.2020 г. като заинтересовани лица за дистанционно участие са поканени: **Министерство на Енергетиката, Комисия по енергетика към Народното Събрание, Омбудсман на Република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни Потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България.**

Участие в общественото обсъждане чрез програмата за съобщения Skype е заявила:

- г-жа Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“.

Министерство на Енергетиката, Комисия по енергетика към Народното Събрание, Омбудсман на Република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни Потребители“, Комисия за защита на потребителите, Гражданско движение „ДНЕС“, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България не са заявили дистанционно участие в обществено обсъждане.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

За участие в общественото обсъждане има записан само един участник, независимо, че Комисията е изпратила специални покани на повече от двадесет институции. Отзова се г-жа Мая Манолова от Гражданска платформа „Изправи се.БГ“. Моля, свържете ни по Skype с г-жа Манолова.

Служител от КЕВР потърси представителя на Гражданска платформа „Изправи се.БГ“ за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Добър ден, г-жо Манолова, за втори път днес. Моля Ви, изразете позицията на Гражданска платформа „Изправи се.БГ“ по отношение на проекта на решение за цени в сектор „Електроенергетика“ за периода от 01.07.2020 г. до 30.06.2021 г. Заповядайте, имате думата.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Уважаеми господин Иванов, становището на Гражданска платформа „Изправи се.България“ е, че днешното обществено обсъждане на цените на ел. енергията за периода от 01.07.2020 г. е безсмислено и се провежда от КЕВР, колкото да се отбие номера (образно казано). Какви са причините за това? Основната причина е публично известна и на Вас, а тя е, че в момента в Народното събрание се правят предложения за промени в Закона за енергетиката между първо и второ четене, т.е. законът е отворен в тази му част, в която се отнася до пазара на ел. енергия и по-специално ясно от текста на закона, който е внесен в Парламента. От 01 октомври 2020 г. всички небитови потребители се предвижда да преминават на свободния пазар. Това означава, че този проект за решение, който КЕВР предлага днес за публично обсъждане за новите цени, неизбежно, както и докладът на

работната група, ще претърпят промени - заради това, че броят на клиентите на регулирания пазар и количествата, които ще се предлагат на регулирания пазар, ще бъде променен, считано от 01 октомври 2020 г. В Закона за мерките след извънредното положение, по точно това е Законът за здравето, със съответните промени в преходните разпоредби, се дава възможност за удължаване на регулаторния период с два месеца, което би могло в момента да бъде използвано от КЕВР и реално докладът, решението да бъдат обсъдени, след като Законът за енергетиката стане факт и станат ясни промените, които ще се случат от 01 октомври 2020 г., които пряко ще се отразят върху пазара на електрическата енергия. На следващо място се налага все пак да припомня, че и през тази година КЕВР не изпълни задължението си по чл. 15, ал. 2 от Закона за енергетиката и не обяви на интернет страницата си предложенията на енергийните дружества за нова цена на ел. енергията в пълен обем, след като поисках по Закона за достъп до обществена информация информация за данните в тези заявления и за поисканите цени, на следващия ден, за което благодаря, същите бяха предоставени, но така или иначе данни, които имат отношение към крайната цена липсваха, т.е. те бяха заличени, като изключим данните за „АЕЦ Козлодуй“. Това пречатства възможността на гражданските организации и гражданите, може би затова те не са се включили в днешното заседание, да вземат обосновано становище и да се включат информирано в днешното обсъждане, тъй като на практика днес на масата (образно казано) има един проект за решение, има един доклад, в който са показани крайните цени, но от който ние не можем да си направим извод затова какви са конкретните изходни данни, които имат отношение към крайните цени на всяко едно от енергийните дружества. Ние трябва да приемем на юнашко доверие, това което работната група на КЕВР е изписала в своя доклад, без да можем да направим съответните проверки. Ще подкрепя предложението на КЕВР да не приеме искането на „Електроразпределение – Юг“ цената за достъп за битовите клиенти да се определя на база предоставена мощност по ел. енергия. Причините са ясни, но тук бих искала да добавя още една, а именно фактът, че съгласно Наредба № 6 (по точно чл. 33, ал. 1 от същата) искането за предоставяне на мощност би следвало да се подава от клиента, а не да се определя от енергоразпределителното дружество, така че самите „Електроразпределение – Юг“, ако се стигне до определяне на цената за достъп на база на предоставена мощност, би следвало да информират своите клиенти, да заявят ясно каква е заявената мощност, за да може тя да бъде отчетена в крайното изчисление. Това не е честно спрямо гражданите и Вие много добре го разбирате, след като и Вие не сте съгласни с него. Защото вместо потребеното, хората и без да ползват, ще трябва да плащат цена за достъп. Не съм съгласна обаче със заключението в доклада, което се отнася до показателите за качество на енергията и за качеството на обслужването, но не съм съгласна и с това, че Вие няма да направите корекция въз основа на тези показатели, тъй като моята информация и сигналите, които получаваме в „Изправи се.БГ“ са обратните, а именно много от потребителите се оплакват и от качеството на подаваната ел. енергия и от качеството на обслужването, което в крайна сметка би следвало да намери своето отражение в цената на електрическата енергия. Накрая имам няколко въпроса, но ще ги сведа до два. Единият е свързан с качеството. Искам да попитам КЕВР дали през последната една година са правени проверки на място относно изпълнението за показателите за качество на енергията и качество на обслужването и дали са правени конкретни анализи и проверки за изпълнението на плановете за инвестиции на всяко едно от ЕРП – та и по отношение за тези прогнозираните инвестиции, и по отношение на тези, които реално са извършени. Ако са правени такива проверки, има ли съответно изготвени доклади? Ние бихме ли могли да получим достъп до тези доклади? И един въпрос, който със сигурност интересува българските граждани и би било добре да чуят вашия отговор на него. Той е: *Защо намалението на цената на природния газ, считано от 01.04.2020 г., не се отрази на цената на ел. енергията?* Аз задавах този въпрос, но не получих отговор. Може би сега му е дошло времето. Защо няма такава корекция в цената на ел. енергията на регулирания пазар в резултат от намалението на цената на природния газ, тъй като

виждаме, че на цената на свободния пазар има такова намаление. Тук ще дам само един пример: средно претеглената цена на борсата за месец февруари е била 81,98 лв./MWh, а за месец май тя реално е била намалена с 50% и е 46,35 лв./MWh. Защо битовите потребители, които са на регулиран пазар, не усетиха подобно намаление в цените на тока? Накрая ще повтора това, с което започнах. Според мен тази процедура трябва да бъде спряна и тя да бъде извършена след като промените в Закона за енергетиката станат факт, защото те пряко касаят дейността на КЕВР по определяне на цени на ел. енергията за следващия регулаторен период. Благодаря.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-жо Манолова. Естествено, убеден съм, че както по предното обществено обсъждане и на проекта на решение за сектор „Топлоенергетика“, така и по сектор „Електроенергетика“ Вие ще представите в 14-дневен срок писменото становище на Гражданска платформа „Изправи се.БГ“. Колеги, обръщам се към Вас.

Р. Осман:

Нали ни чува г-жа Манолова? Надявам се, че ни чува. Нейното искане: дайте да прекратим цялата процедура, не мога да разбера, това сериозно ли го предлага г-жа Мая Манолова като юрист и адвокат, общественик, като представител на много граждански организации или е изпусната фраза? Има законодателство, което трябва да се спазва и тя призовава да не се спазва законодателството в България. Г-жо Манолова, Вие това ли предлагате? Да не се спазва законодателството? КЕВР да не спазва по свое хрумване, да не спазва тези изисквания? Може да разглежда, може да не разглежда... Парламентът може да приеме един закон, може да не приеме един закон. Вие като бивш законодател знаете, че има стотици законопроекта в Народното събрание, които чакат една, две, три години, но не бива да се предсказва. Да, този закон ще влезе в сила едн-кога си. По Вашата логика всички държавни ведомства трябва да заключат вратите и да чакат промени в законодателството. Има си действащо законодателство и, ако ние не изпълняваме нашите задължения според действащото законодателство - в случая ще е нарушение. Тогава гражданските организации трябва да реагират, но в момента Вие, като представител на много граждански организации, които представлявате и взехте отношение по много въпроси и да предлагате нещо, което е незаконно - не мога да Ви разбера. Надавам се, че „Изправи се.България“ това нещо няма да го предложи в платформата: да не се спазват законите в България.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Осман.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Може ли да отговоря, г-н Иванов? Може ли да отговоря?

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-жо Манолова, изчакайте! Може да има и други изказвания и тогава да вземете думата.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Добре.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Няма други изказвания. Добре. Отговорете, бъдете кратка, защото по принцип в общественото обсъждане се дава право за изявление.

Р. Осман говори без микрофон

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Г-жо Манолова, има възражение и не мога да наруша процедурата. Благодаря Ви за участието.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Извинявайте, бяха ми зададени въпроси и би следвало да имам възможност да отговоря.

Р. Осман:

Аз изложих едно изложение след Вашето изложение, не Ви задавам въпроси. Аз изложих мое виждане, нямам въпроси към Вас.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Напротив! Вие ме попитайте дали искам да нарушите закона. Искам да Ви отговоря.

Р. Осман:

Аз изложих мнение, че лъжете. Искате да не спазваме законите. Глупости.

Мая Манолова – Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Законът, той Ви дава възможност да отложите това решение с два месеца. В закона е ...

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Давам думата на представителя...

Р. Осман:

Отговор няма, няма да се обръщате..., ако е така нямам възражения. Иначе ще продължим с въпроси и отговори.

Р. Осман говори без микрофон

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Не, не, виждате, че наредих да се прекъсне връзката. Точно така, сега, г-н Младеновски, имате думата.

П. Младеновски:

Ще взема отношение по казаното от г-жа Манолова. Първо по отношение на корекцията по показателите за качество. Действително показателите за качество на целите лицензионни територии, така както е описано в методиката за конкретните три или четири електроразпределителни дружества, са изпълнени, така че такава корекция не е наложителна. Права е г-жа Манолова, като казва, че има проблеми с качеството на електрическата енергия. В тази връзка отговарям на първия зададен от нея въпрос. Действително имаше проверки, планови проверки в трите електроразпределителни дружества през предходната година, при които се установиха значителни нарушения. Дадох се предписания и съответно са наложени административни санкции, издадени са актове за установяване на нарушения. Направена е проверка за инвестициите в предходния регулаторен период, резултатите, от които ще бъдат представени пред Комисията в близките две седмици, преди установяване на финалното решение на Комисията, като след приемането на докладите от Комисията можем да ги предоставим на „Изправи се.БГ“, за да се запознаят с резултатите от проверката, която е към своя край в момента. Беше изтъкнато, че цената за месец май е 46,30 лв., а за февруари 81 лв. Тук пак

се връщаме на същото, каквото говорихме и в предходното обществено обсъждане. Това са месечни стойности, които нямат нищо общо с годишната стойности на прогнозната цена на енергията. Защо не вземем през цялото време, когато КЕВР е определила цена от 89 лв. за предходния регулаторен период? През юли беше над 100 лв., 106 лв., през август беше 107 лв., през септември също беше над 100 лв. Едва през ноември и част от декември намаля цената. През януари отново беше доста висока като стойност, така че това е една средна стойност за регулаторния период и не следва това, че в определени месеци, нормално, винаги през пролетта, т.е. през второто тримесечие на годината, цените на електрическата енергия да са най-ниски. Това не следва механично постоянно да се отразява в цените, тъй като какво ще се получи? Зимата, когато потребителите потребяват най-много електрическа енергия на регулирания пазар, тогава, ако приложим високите цени, сметките им ще са огромни. В същото време, когато потреблението намалява през пролетта, тогава действително ще има огромно намаление. Тогава каква полза от него, ако никой не потребява електрическа енергия и не може да се възползва от тези по-ниски цени. Това са пазарните условия. Винаги е така: цената е динамична, тя не се променя дори всеки месец, тя е различна във всеки час.

Доц. д-р Иван Н. Иванов:

Благодаря Ви, Г-н Младеновски. Колеги, с това приключваме това второ обществено обсъждане. Отново повтарям: 14-дневен е срокът, в който могат да бъдат подадени писмени становища в Комисията, а закритото заседание, на което ние ще излезем с окончателно решение, ще се проведе на 01.07.2020 г. от 13:00 часа. Благодаря.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-20/05.06.2020 г. - покана до заинтересованите лица относно утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитонова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(И. Зашева - главен експерт)